

**Pamätáte
si ešte?**

Vyhlásenie 3. ročníka umeleckej súťaže

Projekt „Pamätáte si ešte?“ (umelecká súťaž pre študentov stredných škôl na území Bratislavského samosprávneho kraja) je jedným z ťažiskových projektov vyplývajúcich z koncepcie vzdelávania Oddelenia kultúry Úradu BSK, ktorá vznikla v roku 2022.

VÝCHODISKÁ A ZÁMER

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) vyhlasuje umeleckú súťaž - „Pamätáte si ešte?“ - pre stredné školy a osemročné gymnáziá na území Bratislavského samosprávneho kraja.

Máme ambíciu vzájomne zbližiť mládež a staršiu generáciu - seniorov. Na základe tejto myšlienky, chceme vytvoriť aj kooperáciou s Odborom sociálnych vecí Ú BSK. Pedagógovia a študenti budú mať možnosť osloviť klientov Domovov sociálnych služieb na území Bratislavského samosprávneho kraja ako budúcich narátorov.

Oddelenie kultúry Ú BSK zapojí do súťaže aj odborníkov a umelcov z audiovizuálnej a literárnej oblasti a odborníkov zaoberajúcich sa orálnou históriou.

Mnohé historické udalosti značne ovplyvnili politické a spoločenské dianie ako aj kultúru, a stali sa významnými historickými medzníkmi v Československu, Československej socialistickej republike, v Českej a Slovenskej federatívnej republike a Slovenskej republike v 20. a 21. storočí.

Uvedené udalosti patria k najmladším dejinám a ešte stále žijú ich pamätníci. Projekt Pamätáte si ešte? chce zhmotniť ich príbehy a spomienky. Priblížiť ich nenásilnou formou mladej generácii s využitím metódy orálnej histórie.

PREČO ORÁLNA HISTÓRIA

Orálna história je interdisciplinárna metóda poznávania dejín. Je úzko spätá s ľudskou pamäťou.

Pre metódu orálnej histórie je dôležitý rozvoj technológií uchovávajúcich zvuky a obraz (kamera, gramofón, magnetofón, v súčasnosti PC, notebooky, smartfóny a digitálne diktafóny). Bez týchto výtvarných vedy a techniky by sa ťažko rozvinula orálna história v dnešnej mnohovýstavnej a multidisciplinárnej podobe. Súťaž je interaktívnym umelecko-vzdelávacím projektom. Obrazne mladým ľuďom „otvárame oči“. Chceme, aby sa nadchli pre získanie nových skúseností a vedomostí „z prvej ruky“ - od svojich prastarých rodičov, rodičov, príbuzných, ale aj úplne neznámych ľudí.

V konečnom dôsledku nám záleží tiež na podpore a rozvíjaní talentov v oblasti filmovej a literárnej tvorby, získanie zručností v oblasti verbálnej komunikácie. Je predpoklad, že prostredníctvom orálnej histórie sa

študentky a študenti, vedení skúsenými pedagógmi, identifikujú s príbehmi rozprávačov (narátorov). Stretnú sa s konkrétnymi ľuďmi, ktorí prežili rôzne dejinné udalosti „za pochodu v bežnom živote“. Pochádzajú z rôznych prostredí, s rôznym stupňom vzdelania a záujmov.

Očakávame, že „živé príbehy“ rozprávačov prinesú najmladšej generácii nové informácie, skúsenosti, pocity a nazeranie na historické udalosti a lepšie chápanie ich súvislostí.

Súťaž je rozšírením vedomostí, vytváraním asociácií, ale aj získavaním zručností, a tak aktivuje u študentov zapamätateľnosť dôležitých historických udalostí v priestore a čase.

V konečnom dôsledku umeleckou súťažou rozvíjame talenty v oblasti audiovizuálnej a literárnej tvorby, zručnosti v oblasti verbálnej komunikácie či narábania s pojmi a zdrojmi.

Uvedené zručnosti by mali mladým ľuďom pomôcť pri vytváraní vlastného kritického názoru na svet, spoločnosť, politiku a pod. Očakávame, že účastníci projektu sa naučia prijať názory v rámci demokratických princípov, pokiaľ nehraničia s fašistickými, násilnými a vulgárnymi slovnými prejavmi.

TÉMY SÚŤAŽE PRE ROK 2025

- **Prežili peklo Auschwitz-Birkenau**
- **Akcia K, Akcia R, Akcia B - Keď sa z noci a dní stala nočná mora**

KATEGÓRIE SÚŤAŽE

Myšlienka a koncepcia umeleckej súťaže vyšla zo skúseností, že mladí ľudia majú problém s uchopením najmladších dejín v historickom kontexte.

Zároveň mládež vo veľkej miere využíva moderné médiá, radi nahrávajú krátke videá, vytvárajú zvukové oznamy a záznamy, ale mnohí patria aj k talentovaným pisateľom.

Snažili sme sa tieto dve premisy spojiť v umeleckej súťaži a rozdelili sme ju do troch kategórií a dvoch vekových podkategórií:

- **Kategória dokumentárny film**, vek 14 - 15, vek 16 - 19
- **Kategória literárna tvorba** - rozprávanie s doplnením obrazového materiálu (max 3 fotografie), vek 14 - 15, vek 16 - 19.
- **Kategória podcast**, vek 14 - 15, vek 16 - 19.

Porota, vytvorená z odborníkov, umelcov, spisovateľov, bude hodnotiť obsahovú aj umeleckú stránku odovzdaných súťažných diel.

DÔLEŽITÉ TERMÍNY

12. 12. 2025 odovzdanie súťažných prác
február 2026 slávnostné vyhlásenie výsledkov

CIELE

Dlhodobé ciele

Cieľom súťaže je zbieranie a spracovávanie naratívnych príbehov - spomienok žijúcich pamätníkov, preživších historické udalosti v 20. a 21. storočí vo všetkých regiónoch BSK - Bratislava, Senec, Malokarpatsko a Záhorie.

Vytvorenie tradície umeleckej súťaže „Pamätáte si ešte?“ formou audiovizuálnej a literárnej tvorby pomocou orálnej histórie pre osemročné gymnáziá a stredné školy na území BSK.

Strednodobé ciele

- Tradíciu projektu podpora v trojročných intervaloch konferencie pripravované pre pedagógov, študentov a stretnutia s odborníkmi, ktorých súčasťou bude prehliadka najlepších audiovizuálnych diel a vydanie zborníka príbehov.
- Organizovanie tvorivých workshopov so zameraním na umeleckú a technickú stránku literárnej a audiovizuálnej tvorby a orálnej histórie, za účasti odborníkov a umelcov z dotknutých oblastí.

Krátkodobé ciele

- Každoročné vyhlásenie umeleckej súťaže „Pamätáte si ešte?“ pre žiakov a študentov osemročných gymnázií a stredných škôl, založené na získaní materiálu orálnou históriou / cez rozhovory s narátormi, vyhlásenie nových tém je určené podľa aktuálnych výročí historických udalostí v konkrétnom kalendárnom roku.

- Získavanie a spracovanie naratívnych príbehov a poznatkov cez výstupy: audiovizuálne; literárne - rozprávanie s doplnením obrazového materiálu (max. 3 fotografie).
- Zabezpečenie spätnej väzby pre zapojené učiteľky a učiteľov - študentiek a študentov formou odborných seminárov a vyhodnotením súťažných prác po každom ročníku umeleckej súťaže.
- Vytvorenie banky audiovizuálnych a literárnych príbehov - „živých učebníc“ - pre potreby škôl umiestnenej na webovom sídle BSK. Čítanie literárnych príbehov pripraví BSK v spolupráci s hercami zo župných divadiel (Aréna, Astorka Korzo '90, BBD).
- Využitie „živých učebníc“ vo vyučovacom procese, pri preberaní príslušnej vyučovacej látky najmä v rámci predmetov: dejepis, slovenský jazyk, občianska náuka, etika, náboženská výchova, kultúra a umenie.
- Vytvorenie portálu interaktívnej mapy územia Bratislavského samosprávneho kraja s vyznačenými obcami, mestami, ktoré sa budú dopĺňať školami zapojenými do súťaže a novými príbehmi v audiovizuálnej a literárnej forme.
- Využitie interaktívnej mapy umožní obyvateľom BSK a širšieho regiónu čítať a prezerať si príbehy študentiek a študentov, získať nové informácie a poznatky o najnovších dejinách na území BSK.
- Tvorba podcastov - na témy: rozhovory o súťaži, hodnotenie súťaže odborníkmi, čítanie ocenených diel študentov v spolupráci s hercami župných divadiel.

Tešíme sa na všetkých účastníkov súťaže a prajeme veľa inovencie, získanie nových zážitkov a poznatkov.

Kontakt: sutaz@region-bsk.sk

